20220404-083-0002

OPENBAAR MINISTERIE

College van procureurs-generaal

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
T +31 88 699 11 00
www.om.nl

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
t.a.v.
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum 2 april 2022
Onderdeel WBOM/TJK
Ons kenmerk
Uw kenmerk

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden.

Onderwerp Advies voorstel van wet tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de verhoging van de wettelijke strafmaxima van mensensmokkel en de uitbreiding van de toepasselijkheid van de strafwet op mensensmokkel begaan buiten Nederland

Geachte mevrouw ,

Bij brief van 2 maart 2022 heb u namens de minister en de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid het College van procureurs-generaal gevraagd te adviseren over een conceptwetsvoorstel, inhoudende een wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de verhoging van de wettelijke strafmaxima van mensensmokkel en de uitbreiding van de toepasselijkheid van de strafwet op mensensmokkel begaan buiten Nederland.

Het College heeft met belangstelling kennis genomen van het wetsvoorstel en is gaarne bereid daarover te adviseren. Het College heeft een paar opmerkingen.

Uitbreiding van de extraterritoriale rechtsmacht

In Artikel II is de volgende tekst opgenomen:

"Artikel 4 onderdeel g van het Wetboek van Strafrecht is toepasselijk op feiten die na de inwerkingtreding van deze wet zijn gepleegd."

20220404.083.0003

In de memorie van toelichting wordt uitgelegd dat de voorgestelde verruiming van de extraterritoriale rechtsmacht tot gevolg heeft dat in ruimere mate dan nu rechtsmacht kan worden uitgeoefend met betrekking tot in het buitenland begane mensensmokkel. Met het oog op de rechtszekerheid en kenbaarheid van strafbaarheid en sanctienorm is dit wetsvoorstel toepasselijk op feiten die na de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel zijn begaan.

Bij de totstandkoming van het huidige artikel 4 Sr is ook de vraag onder ogen gezien of een voorziening moest worden getroffen waaruit volgde dat de herziene regels voor de uitoefening van extraterritoriale rechtsmacht alleen betrekking zouden hebben op feiten die na inwerkingtreding van het wetsvoorstel zouden plaatsvinden.[1] Bij die gelegenheid is op advies van het College afgezien van het verbod op terugwerkende kracht.[2] Het College ziet geen reden om onderscheid te maken tussen de in artikel 4 Sr genoemde artikelen op het punt van het overgangsrecht. Daarnaast is het voor de praktijk bezwaarlijk als voor de territoriale rechtsmacht rekening moet worden gehouden met twee verschillende regimes voor strafbaarheid: geen verbod op terugwerkende kracht voor de huidige misdrijven genoemd in artikel 4 Sr, wel verbod op terugwerkende kracht op het delict ex artikel 197a Sr dat aan artikel 4 Sr wordt toegevoegd. Juist met het oog op de rechtszekerheid pleit het College ervoor om terzake van mensensmokkel geen uitzondering te maken, gegeven ook de aard, ernst en omvang van dit misdrijf zoals terecht omschreven in de memorie van toelichting.

Het College adviseert derhalve om, gelijk bij de totstandkoming van het huidige artikel 4 Sr, het verbod op terugwerkende kracht in Artikel II te schrappen.

Hoogachtend

procureur-generaal

---

[1] Tweede Kamer, 2012-2013, 33572, nr. 3.

[2] Advies College van procureurs-generaal, bijlage bij Kamerstuk 33572, nr. 3, blg-213268.